

การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการบริหารสถานศึกษา
ในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม จังหวัดพะเยา*
PROBLEMS AND NEEDS ASSESSMENT OF DIGITAL ERA EDUCATIONAL
ADMINISTRATION: A CASE STUDY OF PHAYAO PHITTAYAKHOM
SCHOOL, PHAYAO PROVINCE

พัทธพล วงศ์วาร¹ และ สำเนา หมื่นแจ่ม²

Patthapool Wongwan¹ and Samnao muenjaem²

¹⁻² มหาวิทยาลัยราชภัฏเชียงใหม่

¹⁻²Chiang Mai Rajabhat University, Thailand

Corresponding Author's Email: 64861111@g.cmru.ac.th

บทคัดย่อ

งานวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม ประชากรคือครูและบุคลากร โรงเรียนพะเยาพิทยาคม จำนวน 230 คน กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 130 คน ผู้วิจัยกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายโดยใช้โปรแกรมสุ่ม ได้ครูและบุคลากรจำนวน 130 คน สำหรับคณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน ตัวแทนผู้ปกครองจำนวน 10 คน ตัวแทนนักเรียนจำนวน 10 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เป็นการเก็บข้อมูลเชิงปริมาณ และนำมาวิเคราะห์ สถิติที่ใช้คือการหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าสภาพปัญหาและความต้องการการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม ที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ งานการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือน กลุ่มบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.40 มีค่า (SD) อยู่ที่ 1.03 และสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) น้อยที่สุดคือ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กลุ่มบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.30 มีค่า (SD) อยู่ที่ 1.20 ส่วนความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) น้อยที่สุด คือ งานพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กลุ่มบริหารวิชาการ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.33 มีค่า (SD) อยู่ที่ 0.97 จากผลการวิจัยสะท้อนให้เห็นถึงงานการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือน เป็นงานที่ผู้บริหารควรให้ความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง ควรมีการพัฒนาระบบฐานข้อมูลบุคลากรที่เชื่อมโยงข้อมูลการประเมินเงินเดือน และพัฒนาระบบแจ้งเตือนอัตโนมัติสำหรับกระบวนการเลื่อนเงินเดือน จัดตั้ง

* Received 23 June 2025; Revised 23 September 2025; Accepted 30 September 2025

คณะทำงานพัฒนาระบบบริหารงานบุคคลในยุคดิจิทัลที่มีตัวแทนจากทุกกลุ่มงาน

คำสำคัญ: การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล, การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม, สภาพปัญหาและความต้องการของการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม

Abstract

This research aimed to study the problems and needs of educational administration in the digital era at Phayao Phittayakhom School. The population consisted of 230 teachers and staff members from Phayao Phittayakhom School. The sample size of 130 participants was determined using the Krejcie and Morgan table and selected through simple random sampling using a randomization program. Additionally, 5 school committee members, 10 parent representatives, and 10 student representatives were selected through purposive sampling. The research instrument was a 5-point Likert scale questionnaire for quantitative data collection. The statistical analysis included percentage, arithmetic mean, and standard deviation. The research findings revealed that among the problems and needs of educational administration in the digital era at Phayao Phittayakhom School, the highest mean score (\bar{x}) was found in salary advancement procedures under personnel administration, with a mean (\bar{x}) of 3.40 and standard deviation (SD) of 1.03. The lowest mean score (\bar{x}) for problems was educational technology under general administration, with a mean (\bar{x}) of 3.30 and standard deviation (SD) of 1.20. For needs, the lowest mean score (\bar{x}) was curriculum development under academic administration, with a mean (\bar{x}) of 4.33 and standard deviation (SD) of 0.97. The research results indicate that salary advancement operations represent a critical area requiring paramount attention from school administrators. It is recommended to develop an integrated personnel database system that links performance evaluation data with salary advancement records, implement an automated notification system for salary advancement processes, and establish a digital human resource management development committee comprising representatives from all functional departments.

Keywords: School Administration in the Digital Era, School Administration in the Digital Era at Phayao Pittayakhom School, Problems and Needs of School Administration in the Digital Era at Phayao Pittayakhom School

บทนำ

โลกในยุคปัจจุบันมีการเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เนื่องจากความเจริญก้าวหน้าทางด้านเทคโนโลยี ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์จากยุคอนาล็อก ไปสู่ยุคดิจิทัล เกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูลข่าวสารในด้านสังคม เศรษฐกิจ การเมือง และวัฒนธรรมอย่างรวดเร็ว ในศตวรรษที่ 21 จึงเป็นยุคแห่งสังคมโลกและเศรษฐกิจสากล ที่ทุกประเทศต้องปรับตัวเพื่อความอยู่รอดและมีภูมิคุ้มกันอย่างมั่นคง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสารทำได้ง่ายและรวดเร็ว ถึงแม้แหล่งข้อมูล ความรู้จะอยู่ไกลคนละซีกโลกก็ตาม การรับรู้เรื่องราวต่างๆจึงเกิดขึ้นได้ตลอดเวลา ดังนั้นการพัฒนาคอนในด้านการศึกษารเรียนรู้จึงเป็นหัวใจสำคัญของการพัฒนาประเทศ เพราะการศึกษานับการสร้างคนเพื่อให้เกิดความเจริญให้กับประเทศ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2562, น.9) ยุคดิจิทัลเป็นยุคที่เครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน เช่น โทรศัพท์ โทรทัศน์ นาฬิกา เป็นต้น สามารถเชื่อมต่อข้อมูลระหว่างกัน สามารถประมวลผลนำเสนอได้อย่างสะดวกและรวดเร็วเหมือนคอมพิวเตอร์ตั้งโต๊ะ รวมทั้งการที่คนเกือบทุกคน และทุกวัย ต่างมีเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันเหล่านี้ (สำนักงานสถิติแห่งชาติ ประจำปี, 2561) จึงทำให้โลกยุคดิจิทัลมีลักษณะเป็น 1) โลกที่ไร้พรมแดน หมายถึง การเข้าถึงข้อมูลข่าวสาร และสารสนเทศได้ทุกที่ทุกเวลาอย่างไม่มีขอบเขต 2) โลกที่แคบลง หมายถึง การเดินทางติดต่อสื่อสารที่รวดเร็วและมีประสิทธิภาพมากขึ้น และ 3) โลกที่หมุนเร็วขึ้น หมายถึง วิถีความเป็นอยู่ที่สะดวก และหลากหลาย สามารถทำกิจกรรมในช่วงเวลาหนึ่งๆ ได้มากกว่ายุคที่ผ่านมา (เอกชัย กี่สุขพันธ์, 2559)

การพัฒนาดิจิทัลเพื่อการศึกษา เพื่อให้คนไทยทุกคน ทุกกลุ่ม ทุกระดับ เข้าถึงบริการทางการศึกษา และแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณภาพและมีประสิทธิภาพ ผ่านเทคโนโลยีดิจิทัลที่ครอบคลุมทุกพื้นที่และทุกช่องทาง มีเนื้อหาวิชาความรู้ที่มีคุณภาพนำไปต่อยอดการเรียนรู้เพิ่มเติมได้ และสามารถที่จะเรียนรู้ได้อย่างต่อเนื่อง ตลอดช่วงวัยและตลอดชีวิต ดังนั้น เพื่อให้คนไทยทุกคนเข้าถึงบริการทางการศึกษาที่มีคุณภาพ กระทรวงศึกษาธิการจึงต้องพัฒนา โครงสร้างพื้นฐานดิจิทัลประสิทธิภาพสูงให้ครอบคลุมทุกหน่วยงานและสถานศึกษา เพื่อสร้างโอกาส ความเสมอภาค และความเท่าเทียมทางการศึกษาด้วยเทคโนโลยีดิจิทัล การพัฒนาในด้านการบริหารจัดการ ทำให้เกิดการปฏิรูปกระบวนการทำงานและขั้นตอนการให้บริการที่มีประสิทธิภาพ ถูกต้อง รวดเร็ว และสามารถให้บริการประชาชนแบบเบ็ดเสร็จ ณ จุดเดียวผ่านระบบเชื่อมโยงข้อมูลอัตโนมัติกระทรวงศึกษาธิการจึงต้องมีแผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ เพื่อเป็นแนวทางในการผลิตและพัฒนากำลังคน สำหรับรองรับระบบเศรษฐกิจและสังคมดิจิทัล อย่างเร่งด่วน ให้ทันการเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยีดิจิทัลที่เปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว เป้าหมายหลัก คือ เพื่อผลิต

กำลังคนให้มีความรู้ ความสามารถในการสร้างสรรค์ และใช้เทคโนโลยีดิจิทัลอย่างชาญฉลาด (กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563 – 2565 น. 48)

จากรายงานการประเมินตนเองของสถานศึกษา (SAR) ประจำปีการศึกษา 2567 โรงเรียนพะเยาพิทยาคมมีจุดที่ควรพัฒนาคือ การนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อสนับสนุนการบริหารจัดการและการจัดการเรียนรู้ให้ครอบคลุมมีความทันสมัย และมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น โดยมีปัญหาเฉพาะเจาะจงในแต่ละด้านดังนี้ ด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหาร โรงเรียนยังขาดระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยและมีประสิทธิภาพในการสนับสนุนการบริหารจัดการ โดยเฉพาะในด้านการจัดเก็บและประมวลผลข้อมูลนักเรียนแบบบูรณาการการติดตามผลการเรียนรู้ และประเมินผลแบบออนไลน์ การบริหารงานธุรการและสารบรรณอิเล็กทรอนิกส์ ด้านศักยภาพบุคลากร บุคลากรของโรงเรียนยังขาดทักษะและความเชี่ยวชาญในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลเพื่อการบริหาร ประกอบด้วยการใช้โปรแกรมสำนักงานขั้นสูง การวิเคราะห์ข้อมูลด้วยระบบดิจิทัล การบริหารจัดการฐานข้อมูลแบบองค์รวม ด้านการบูรณาการระบบงาน ระบบการทำงานยังแยกส่วนกัน ไม่มีการเชื่อมโยงข้อมูลระหว่างฝ่ายต่างๆ ประกอบด้วย กลุ่มบริหารวิชาการ ขาดระบบติดตาม และประเมินหลักสูตรแบบออนไลน์ กลุ่มบริหารงบประมาณ ขาดระบบควบคุมและรายงานการเงินแบบเรียลไทม์ กลุ่มบริหารงานบุคคล ขาดระบบฐานข้อมูลบุคลากรที่เชื่อมโยงการเลื่อนเงินเดือนและพัฒนาตำแหน่ง กลุ่มบริหารทั่วไป ขาดระบบบริหารทรัพยากรและอาคารสถานที่แบบดิจิทัล ด้านการตัดสินใจเชิงข้อมูล ผู้บริหารขาดข้อมูลเชิงลึกและการวิเคราะห์แบบเรียลไทม์ในการตัดสินใจ ทำให้ การวางแผนยุทธศาสตร์ขาดความแม่นยำ การตอบสนองต่อปัญหาเฉพาะหน้าช้า การรายงานผลการดำเนินงานไม่เป็นปัจจุบัน เหล่านี้เป็นผลจากการที่โรงเรียนยังไม่สามารถปรับตัวให้เข้ากับโลก "VUCA World" ที่มีความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และความคลุมเครือ (Ambiguity) ที่มีการเปลี่ยนแปลงเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง โรงเรียนควรวิเคราะห์สภาพปัญหาปัจจุบัน ในการบริหารงานทั้ง 4 งาน เพื่อระบุจุดอ่อนและข้อจำกัดที่เป็นรูปธรรม ประเมินความต้องการเทคโนโลยี ที่จำเป็นสำหรับการยกระดับประสิทธิภาพการบริหารในแต่ละฝ่ายงานกำหนดลำดับความสำคัญ ของปัญหาและความต้องการ เพื่อให้โรงเรียนสามารถจัดสรรทรัพยากรและวางแผนพัฒนาได้อย่างเหมาะสม เสนอแนวทางการพัฒนา ที่สอดคล้องกับหลัก PDCA (Plan-Do-Check-Act) เพื่อให้เกิดการปรับปรุงอย่างต่อเนื่อง

ดังนั้น หากโรงเรียนพะเยาพิทยาคม ได้ทราบถึงสภาพปัญหาและความต้องการในการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศยุคดิจิทัลเข้ามาช่วยบริหารงาน จะช่วยโรงเรียนมีความพร้อมในการนำข้อมูลที่วางแผนการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัล ในการเก็บรวบรวมและประมวลผลข้อมูล เพื่อให้ได้สารสนเทศที่ถูกต้อง รวดเร็ว ทันท่วงทีทันต่อเหตุการณ์ ลดความผันผวน (Volatility) ความไม่แน่นอน (Uncertainty) ความซับซ้อน (Complexity) และ ความคลุมเครือ (Ambiguity) ช่วยให้เห็นการวิเคราะห์ถึงสภาพปัญหาและความต้องการในด้านกระบวนการบริหารงานของงานทั้ง 4 งาน ได้แก่ กลุ่มบริหารวิชาการ กลุ่มบริหารงบประมาณ กลุ่มบริหารงานบุคคล และกลุ่มบริหารทั่วไป

ที่สอดคล้องกับทฤษฎีการบริหาร PDCA ของ Dr. Edwards W. Deming ประกอบด้วย การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบ การปรับปรุง เป็นข้อมูลที่น่าไปสู่การพัฒนาและสร้างทางเลือกใหม่ ในการวางแผนการบริหารงานโรงเรียน และจะเป็นข้อมูลสำคัญในการวางแผนพัฒนาระบบบริหารจัดการดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม ให้สามารถตอบสนองต่อความท้าทายในยุคดิจิทัลได้อย่างมีประสิทธิภาพ เกิดความถูกต้อง แม่นยำ ทันเวลา มีคุณภาพ และความโปร่งใส ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพการศึกษาและการบริหารจัดการที่ยั่งยืนต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. ทฤทัย อรุณศิริ (2557) การวิจัยครั้งนี้มีความมุ่งหมายเพื่อศึกษา และเปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา อายุ ประสบการณ์ในการทำงานในสถานศึกษา ขนาดของสถานศึกษาและการอบรมคอมพิวเตอร์ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี 310 คน เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งนี้ ได้แก่ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.911 ผลการวิจัยพบว่า 1) ปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรี ในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยมากไปน้อย ดังนี้ ด้านชุดคำสั่ง ด้านหน่วยรับข้อมูล และด้านบุคลากร และ 2) เปรียบเทียบปัญหาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในสถานศึกษาตามความคิดเห็นของผู้บริหารและครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสิงห์บุรีจำแนกตามตำแหน่ง วุฒิการศึกษา อายุ และประสบการณ์การทำงานในสถานศึกษา แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.001 จำแนก ตามการอบรมคอมพิวเตอร์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 และจำแนกตามขนาด สถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

2. พรธีรา เชี่ยวเชิงงาน (2562) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาบทบาทเทคโนโลยีดิจิทัลต่อการพัฒนากระบวนการบริหารจัดการภาครัฐการวิจัยนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพแบบปรากฏการณ์วิทยาดำเนินการโดยศึกษาทฤษฎีแนวคิดประกอบด้วย การวิจัยเอกสารและการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญเชิงลึก โดยผู้ให้ข้อมูลสำคัญ 12 คน ซึ่งเลือกแบบเจาะจงจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในระดับผู้บริหารหน่วยงานกลางและหน่วยงานรับผิดชอบหลักในการพัฒนาเทคโนโลยีดิจิทัลสำหรับภาครัฐและการหารือร่วมกับผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลโดยการอุปมาวิเคราะห์เทคโนโลยีดิจิทัลเป็นหนึ่งในปัจจัยสนับสนุนที่สำคัญที่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงและพัฒนา

กระบวนการบริหารจัดการภาครัฐ อีกทั้ง บทบาทของเทคโนโลยีดิจิทัลจะเป็นตัวเร่งการเปลี่ยนแปลงในการยกระดับการทำงานของภาครัฐให้มีความสะดวก รวดเร็ว ประหยัด และเข้าถึงได้

จากการศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องได้ข้อสรุปว่า เทคโนโลยีสารสนเทศและดิจิทัลมีบทบาทสำคัญในการพัฒนาองค์กรทั้งภาคการศึกษาและภาครัฐ แม้ว่าจะมีปัญหาและอุปสรรค แต่แนวโน้มของการนำเทคโนโลยีมาใช้อย่างคงขยาด้อย่างต่อเนื่อง โดยต้องอาศัยการสนับสนุนด้านงบประมาณ การพัฒนาบุคลากร และความร่วมมือจากหลายภาคส่วนเพื่อให้เกิดการใช้เทคโนโลยีอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรคือครูและบุคลากร โรงเรียนพะเยาพิทยาคมจำนวน 230 คน ผู้ศึกษากำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางสำเร็จรูปของ Krejcie และ Morgan ได้กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 130 คน จากนั้นทำการสุ่มอย่างง่ายโดยการใช้โปรแกรม random ได้ครูและบุคลากรจำนวน 130 คน นอกจากนี้มีการเลือกแบบเจาะจงแบ่งเป็นคณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 5 คน ตัวแทนผู้ปกครองจำนวน 10 คน ตัวแทนนักเรียนจำนวน 10 คนโดยมีเกณฑ์ในการเลือกดังนี้ 1) เป็นผู้ที่มีประสบการณ์การทำงานร่วมกับโรงเรียนมาไม่น้อยกว่า 2 ปี 2) เป็นผู้มีความสามารถใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการสื่อสารได้เป็นอย่างดี 3) เป็นผู้เต็มใจให้ข้อมูลกับนักศึกษา

2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้คือ แบบสอบถาม เป็นลักษณะมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ แบ่งเป็น 3 ตอนตอนที่ 1 ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 สภาพปัญหาและความต้องการการบริหารงานสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม มีประเด็นในการศึกษาเกี่ยวกับการนำเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลมาใช้ในการบริหารงานทั้ง 4 งานได้แก่ 1. งานจัดทำแผนงบประมาณ กลุ่มบริหารงานงบประมาณ 2. งานพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กลุ่มบริหารงานวิชาการ 3. งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กลุ่มบริหารงานทั่วไป 4. งานการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือน กลุ่มบริหารงานบุคคล ให้มีความสอดคล้องกับทฤษฎีการบริหาร PDCA ของ Dr. Edwards W. Deming ประกอบด้วย การวางแผน การลงมือปฏิบัติ การตรวจสอบ การปรับปรุง

3. ขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ

ผู้ศึกษาดำเนินการสร้างเครื่องมือ ดังนี้ 1) ศึกษาแนวคิด ทฤษฎี เอกสารวิจัยที่เกี่ยวข้อง 2) กำหนดกรอบแนวคิดในการสร้างเครื่องมือการศึกษา 3) สร้างเครื่องมือตามกรอบแนวคิดวัตถุประสงค์ของการศึกษา เสนออาจารย์ที่ปรึกษา 4) เสนอร่างเครื่องมือต่ออาจารย์ที่ปรึกษา เพื่อตรวจสอบความตรงตามโครงสร้าง และความตรงเชิงเนื้อหา ของแบบสอบถามโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน 5) นำแบบสอบถามที่ได้รับการตรวจสอบแก้ไขจากผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่านตรวจหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) และพิจารณาค่าดัชนีความสอดคล้อง 6) ผู้ศึกษาได้นำความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ของผู้เชี่ยวชาญมาวิเคราะห์และคำนวณหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ได้ค่า 0.6-1.00 ทุกรายการ
แก้ไขตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาพิจารณาตรวจสอบอีกครั้ง
7) นำแบบสอบถามที่ได้ปรับปรุงแก้ไขไปทดลองใช้ (Try Out) กับครูโรงเรียนมัธยมในจังหวัดพะเยา
จำนวน 30 คน ขึ้นไป 8) นำแบบสอบถามที่ได้ตรวจสอบหาค่าความเชื่อมั่น ตามวิธีการของครอนบาค
ได้ค่าความเชื่อมั่น 0.82 และนำไปใช้กับครูและบุคลากรโรงเรียนพะเยาพิทยาคม จำนวน 130 คน
คณะกรรมการสถานศึกษาจำนวน 5 คนตัวแทนผู้ปกครองจำนวน 10 คน ตัวแทนนักเรียนจำนวน 10 คน

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บข้อมูลเชิงปริมาณ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถาม ลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า
5 ระดับ มีขั้นตอนการเก็บรวบรวมข้อมูลดังนี้ 1) ผู้ศึกษาขอหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัย
ราชภัฏเชียงใหม่ถึงกลุ่มตัวอย่างและกลุ่มเป้าหมายเพื่อขอความร่วมมือในการเก็บข้อมูล 2) ผู้ศึกษา
ประสานขอความอนุเคราะห์เก็บข้อมูลจากครูและบุคลากรโรงเรียนพะเยาพิทยาคม จำนวน 130 คน
คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน ตัวแทนผู้ปกครองจำนวน 10 คน ตัวแทนนักเรียนจำนวน
10 คน 3) ผู้ศึกษาส่งแบบสอบถามและเอกสารที่เกี่ยวข้อง พร้อมทั้งตารางนัดวัน เวลา ในการส่ง
แบบสอบถาม ไปยังครูที่เป็นกลุ่มตัวอย่างด้วยตนเอง 4) ผู้ศึกษาดำเนินการเก็บรวบรวมด้วยตนเอง

5. การวิเคราะห์ข้อมูลและสถิติที่ใช้

การวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ เก็บรวบรวมจากแบบสอบถามสภาพปัญหาและความ
ต้องการการบริหารงานสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม นำมาแจกแจงความถี่
และหาค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำค่าเฉลี่ยมาแปลความหมายโดย
เปรียบเทียบกับเกณฑ์ (ชูศรี วงศ์รัตน์, 2550, น.69) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพ เก็บรวบรวม
จากแบบสอบถามตอนที่ 3 และนำเสนอเป็นความเรียง การวิเคราะห์โดยวิธีการจัดประเภทข้อมูล
จัดทำเป็นหมวดหมู่แล้วนำเสนอเป็นความเรียง สถิติที่ใช้ 1) หาค่าร้อยละ 2) หาค่าเฉลี่ยเลขคณิต 3)
หาส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard deviation หรือ S.D.)

ผลการวิจัย

1. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถาม

ผู้ตอบแบบสอบถามจำนวนทั้งสิ้น 161 คน พบว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ตำแหน่ง/
สภาพปัจจุบันเป็นครู จำนวน 130 คน คิดเป็นร้อยละ 80.7 นักเรียนจำนวน 14 คน คิดเป็นร้อย
ละ 8.7 ผู้ปกครอง จำนวน 10 คน คิดเป็นร้อยละ 6.2 คณะกรรมการสถานศึกษา จำนวน 5 คน คิด
เป็นร้อยละ 3.1 และ ผู้บริหาร จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 1.2 ส่วนใหญ่ มีวิทยฐานะ ชำนาญการ
พิเศษ จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 48.4 ชำนาญการ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1
คณะกรรมการสถานศึกษา ผู้ปกครอง และนักเรียน จำนวน 27 คน คิดเป็นร้อยละ 16.8 และ ครู ไม่
มีวิทยฐานะ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 13.7 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน/
สอน

ประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับโรงเรียน/ระยะเวลาของสถานภาพการเป็นนักเรียนในโรงเรียน/ระยะเวลาของสถานภาพการเป็นผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียน มากกว่า 10 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 52.7 2-5 ปี จำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 23.6 และ 6-10 ปี จำนวน 35 คน คิดเป็นร้อยละ 21.7 และส่วนใหญ่มีวุฒิการศึกษาสูงสุด ปริญญาโท จำนวน 82 คน คิดเป็นร้อยละ 50.9 ปริญญาตรี จำนวน 64 คน คิดเป็นร้อยละ 39.8 ต่ำกว่าปริญญาตรี จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 และ ปริญญาเอก 1 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6

2. ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัญหาและความต้องการการบริหาร

สถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม

ตารางที่ 1.1 สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั้ง 4 งาน

ที่	งานแต่งงาน	สภาพปัญหา				ความต้องการ			
		\bar{x}	SD	แปลผล	ลำดับ	\bar{x}	SD	แปลผล	ลำดับ
1	งานพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กลุ่มบริหารงานวิชาการ	3.30	1.13	ปานกลาง	3	4.33	0.97	มาก	4
2	งานจัดทำแผนงบประมาณ กลุ่มบริหารงบประมาณ	3.38	1.18	ปานกลาง	2	4.34	0.95	มาก	3
3	งานการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน กลุ่มบริหารงานบุคคล	3.40	1.03	ปานกลาง	1	4.36	0.89	มาก	1
4	งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กลุ่มบริหารงานทั่วไป	3.30	1.20	ปานกลาง	4	4.34	0.89	มาก	2
รวม		3.35	1.14	ปานกลาง		4.34	0.93	มาก	

จากตารางที่ 1.1 พบว่าสภาพปัญหาการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.35 และมีค่า (S.D.) อยู่ที่ 1.14 เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละฝ่ายงานพบว่า สภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุด คือ งานการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน กลุ่มบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.40 มีค่า S.D. อยู่ที่ 1.03 และสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) น้อยที่สุด คือ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กลุ่มบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.30 มีค่า S.D.อยู่ที่ 1.20 ส่วนความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.34 และมีค่า S.D. อยู่ที่ 0.93 เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละงานพบว่าความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุด คือ งานการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน กลุ่มบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.36 มีค่า S.D. อยู่ที่ 0.89 และความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) น้อยที่สุดคือ งานพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กลุ่มบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.33 มีค่า S.D. อยู่ที่ 0.97

โดยผลการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม ในแต่ละงานได้ผลดังต่อไปนี้

งานพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กลุ่มบริหารงานวิชาการ พบว่าสภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.30 และมีค่า S.D. อยู่ที่ 1.13 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.39 มีค่า S.D. อยู่ที่ 1.12 และสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) น้อยที่สุดคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ ในการกำกับติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.24 มีค่า S.D.อยู่ที่ 1.16 ส่วนความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.33 และมีค่า S.D.อยู่ที่ 0.97 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.37 มีค่า S.D.อยู่ที่ 1.01 และความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) น้อยที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อประโยชน์ ในการกำกับติดตามการนำหลักสูตรไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.30 มีค่า S.D.อยู่ที่ 0.88

งานจัดทำแผนงบประมาณ กลุ่มบริหารงบประมาณ พบว่าสภาพปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.38 และ S.D.อยู่ที่ 1.18 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยปรับปรุงและพัฒนางานจัดทำแผนงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.45 มีค่า S.D. อยู่ที่ 1.14 และสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) น้อยที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยในการรายงานผลการเบิกจ่ายงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.34 มีค่า S.D. อยู่ที่ 1.18 ส่วนความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.34 และมีค่า S.D. อยู่ที่ 0.95 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุด คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยปรับปรุงและพัฒนางานจัดทำแผนงบประมาณ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.38 มีค่า S.D. อยู่ที่ 0.89 และความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) น้อยที่สุดคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการจัดทำแผนงบประมาณประจำปีมีค่าเฉลี่ย (\bar{x})อยู่ที่ 4.30 มีค่า S.D. อยู่ที่ 0.91

งานการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือน กลุ่มบริหารงานบุคคล พบว่าสภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.40 และมีค่า S.D. อยู่ที่ 1.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.48 มีค่า S.D. อยู่ที่ 1.03 และสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) น้อยที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตรวจสอบการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินการเลื่อนเงินเดือน มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.37 มีค่า S.D. อยู่ที่ 1.07 ส่วนความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.36 และมีค่า S.D. อยู่ที่ 0.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.42 มีค่า S.D. อยู่ที่ 0.83 และความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) น้อยที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศตรวจสอบการดำเนินการเกี่ยวกับการประเมินการเลื่อนเงินเดือน มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.29 มีค่า S.D. อยู่ที่ 0.86

งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กลุ่มบริหารงานทั่วไป พบว่าสภาพปัญหา

โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.40 และมีค่า S.D. อยู่ที่ 1.03 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ การวิเคราะห์และวางระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารงานโรงเรียน เป็นระบบเหมาะสมและสมบูรณ์ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.37 มีค่า S.D. อยู่ที่ 1.20 และสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) น้อยที่สุดคือ การให้ความรู้และพัฒนาบุคลากรในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอ และต่อเนื่องมี ค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.23 มีค่า S.D. อยู่ที่ 1.17 ส่วนความต้องการการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคมด้านงานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กลุ่มบริหารงานทั่วไป โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.34 และมีค่า S.D. อยู่ที่ 0.89 เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ การให้ความรู้และพัฒนาบุคลากรในด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอ และต่อเนื่องมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.34 มีค่า S.D. อยู่ที่ 0.83 และความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) น้อยที่สุดคือการวิเคราะห์และวางระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารงานโรงเรียนเป็นระบบเหมาะสมและสมบูรณ์ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.32 มีค่า S.D. อยู่ที่ 0.94

อภิปรายผล

จากการศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการ การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม พบว่าสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ งานการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือน กลุ่มบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.40 มีค่า S.D.อยู่ที่ 1.03 ส่วนความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ งานการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนเงินเดือน กลุ่มบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.36 มีค่า S.D. อยู่ที่ 0.89 จากค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาและความต้องการสะท้อนให้เห็นถึง ความบกพร่องในกระบวนการบริหารงานบุคคลตามวงจร PDCA ของ Edwards W. Deming ดังนี้ การวางแผน: โรงเรียนขาดระบบการวางแผนการพัฒนาบุคลากรที่เชื่อมโยงกับการประเมินผลการปฏิบัติงานและเกณฑ์การเลื่อนเงินเดือนอย่างชัดเจน การขาดแผนพัฒนาดิจิทัลในด้านการบริหารงานบุคคลทำให้ไม่มีกรอบการทำงานที่ชัดเจน การปฏิบัติ: กระบวนการเลื่อนเงินเดือนยังคงใช้ระบบแบบดั้งเดิมที่ใช้เอกสารกระดาษ ขาดการบูรณาการระบบฐานข้อมูลที่เชื่อมโยงข้อมูลการประเมิน การอบรม และคุณสมบัติของบุคลากรเข้าด้วยกัน การตรวจสอบ: ขาดระบบติดตามและตรวจสอบความก้าวหน้าของบุคลากรแบบเรียลไทม์ ทำให้ไม่สามารถประเมินความพร้อมในการเลื่อนเงินเดือนได้ทันทั่วทั้งที่ การปรับปรุง: การขาดข้อมูลเชิงลึกทำให้ไม่สามารถปรับปรุงกระบวนการเลื่อนเงินเดือนให้มีประสิทธิภาพและความยุติธรรมมากยิ่งขึ้น สอดคล้องกับแนวคิด Digital Human Resource Management ที่เน้นว่าการบริหารงานบุคคลในยุคดิจิทัลต้องมีระบบที่สามารถ ติดตามผลการปฏิบัติงานแบบต่อเนื่อง วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อการตัดสินใจ สร้างความโปร่งใสในกระบวนการ ส่วนค่าเฉลี่ยความต้องการที่สูงถึง 4.36 แสดงให้เห็นถึงความเร่งด่วนของปัญหา บุคลากรต้องการให้มีการแก้ไขปัญหาอย่างเร่งด่วนความคาดหวังที่สูง

มีความเชื่อมั่นว่าเทคโนโลยีดิจิทัลสามารถแก้ไขปัญหานี้ได้ บุคลากรส่วนใหญ่เคยประสบปัญหาในกระบวนการโอนเงินเดือนมาก่อน สอดคล้องกับภคพร เลิกนอก (2563, น. 161) กล่าวถึงการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลไว้ว่าควรนำสื่อเทคโนโลยีสารสนเทศ และนวัตกรรมต่างๆมาประยุกต์ใช้ในการดำเนินกิจกรรมต่างๆ ของสถานศึกษาและอำนวยความสะดวกในการบริหารเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดและบรรลุวัตถุประสงค์

ถ้าแยกผลตามกลุ่มบริหารงานทั้ง 4 งานจะมีรายละเอียดดังนี้ **งานพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา** กลุ่มบริหารวิชาการ สภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร และความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่าความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร จากค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาและความต้องการสะท้อนให้เห็นถึงกระบวนการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตรจำเป็นต้องมีความละเอียดรัดกุมให้สอดคล้องกับบริบท และสถานการณ์ที่เกิดการเปลี่ยนแปลงตลอดเวลา มีการกำกับ ติดตามอย่างต่อเนื่องโดยใช้วิธีการอย่างหลากหลาย สอดคล้องกับงานวิจัยของศรีธัญญภัทร์ ไตรสุวรรณ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ผลการศึกษาสรุปได้ว่า การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานวิชาการ ด้านการพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษาโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก **งานจัดทำแผนงบประมาณ** กลุ่มบริหารงบประมาณ สภาพปัญหาโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยปรับปรุงและพัฒนางานจัดทำแผนงบประมาณ และความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศช่วยปรับปรุงและพัฒนางานจัดทำแผนงบประมาณ จากค่าเฉลี่ยของสภาพปัญหาและความต้องการสะท้อนให้เห็นถึง การปรับปรุงและพัฒนางานจัดทำแผนงบประมาณ เป็นสิ่งที่ต้องการให้เกิดความสะดวก ปฏิบัติงานให้เป็นไปตามแผนและเป็นปัจจุบัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ทิพย์วรรณ โพสุวัน และคณะ(2555) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศทางงบประมาณของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยใช้เทคนิคเดลฟายศึกษาความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญ พบว่า ด้านการวางแผนงบประมาณ ควรนำระบบ GFMS มาใช้ในการวางแผนงานงบประมาณในสถานศึกษาเพื่อใช้ในการวิเคราะห์และเปรียบเทียบระบบ E-budgeting เพื่อใช้ในการวางแผนงบประมาณโดยกำหนดให้ส่วนราชการที่มีการขอใช้เงินงบประมาณทำการบันทึกข้อมูลการวางแผนงบประมาณ **งานการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขึ้นเงินเดือน** กลุ่มบริหารงานบุคคล สภาพปัญหา โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าสภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุด คือ การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา และความต้องการโดยรวมอยู่ในระดับระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ

พบว่าความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในการดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรทางการศึกษา สอดคล้องกับอนุชา สีหาวัฒน์ (2553, น. 84-85) ได้ทำการศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1 ด้านการบริหารงานบุคคล อยู่ในระดับมาก งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กลุ่มบริหารทั่วไป สภาพปัญหาการโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า สภาพปัญหาที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือการวิเคราะห์และวางระบบสารสนเทศ เพื่อการบริหารงานโรงเรียน เป็นระบบเหมาะสมและสมบูรณ์ และความต้องการ โดยรวมอยู่ในระดับระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่าความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ การให้ความรู้และพัฒนาบุคลากรใน ด้านการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศอย่างเพียงพอ และต่อเนื่อง สอดคล้องงานวิจัยของ ภคพร เลิกนอก (2563) เรื่อง การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลสำหรับผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4 พบว่า ผู้บริหารควรให้ความช่วยเหลือในการทำงานและพัฒนาบุคลากรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น พัฒนาและส่งเสริมให้มีความรู้ความสามารถด้านเทคโนโลยีสารสนเทศและนวัตกรรม มีการอบรมออนไลน์เพื่อให้ครูมีความรู้ที่ทันสมัยมาประยุกต์ใช้ในการจัดการเรียนการสอนเพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้เรียน สร้างสังคมออนไลน์เพื่อประสานงานกับเครือข่าย ชุมชน ผู้ปกครองเพื่อความสะดวกรวดเร็วในการประสานงานและติดต่อสื่อสารระหว่างกันให้เร็วขึ้นจัดทำระบบฐานข้อมูลสารสนเทศอย่างเป็นระบบ และสามารถตรวจสอบได้

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การศึกษาสภาพปัญหาและความต้องการในการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคมพบว่าสภาพปัญหาโดยรวมของกลุ่มงานทั้ง 4 งานอยู่ในระดับปานกลาง เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละฝ่ายงานสภาพปัญหาสำคัญที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุดคือ งานการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน กลุ่มบริหารงานบุคคลมีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.40 มีค่า (SD) อยู่ที่ 1.03 น้อยที่สุดคือ งานเทคโนโลยีเพื่อการศึกษา กลุ่มบริหารงานทั่วไป มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 3.30 มีค่า (SD) อยู่ที่ 1.20 ส่วนความต้องการการบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัลของโรงเรียนพะเยาพิทยาคม โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นแต่ละฝ่ายงานความต้องการที่มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) มากที่สุด คือ งานการดำเนินการเกี่ยวกับการเลื่อนขั้นเงินเดือน กลุ่มบริหารงานบุคคล มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.36 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน(SD) อยู่ที่ 0.89 น้อยที่สุดคือ งานพัฒนาหลักสูตรของสถานศึกษา กลุ่มบริหารงานวิชาการ มีค่าเฉลี่ย (\bar{x}) อยู่ที่ 4.33 มีค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) อยู่ที่ 0.97 ส่วนข้อเสนอแนะในการวิจัย ประกอบด้วย 1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ 1.1 ควรมีนโยบายส่งเสริมพัฒนาระบบเทคโนโลยีสารสนเทศ โดยเฉพาะด้านบริหารงานบุคคล เช่น ระบบประเมินผลการเลื่อนเงินเดือนให้มีความรวดเร็ว แม่นยำและมีความโปร่งใส 1.2 ควรมีการจัดอบรมและพัฒนาทักษะ

บุคลากร ให้สามารถใช้เทคโนโลยีได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยเน้นการอบรมเกี่ยวกับการใช้ระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลในการบริหารงาน 1.3 โรงเรียนควรมีการสนับสนุนงบประมาณและทรัพยากร เพื่อปรับปรุงระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลสำหรับการบริหารงานให้ทันสมัยและเหมาะสมกับบริบทของโรงเรียน 2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยในครั้งต่อไป 2.1 ควรมีการศึกษาประสิทธิภาพของเทคโนโลยีสารสนเทศที่นำมาใช้ในการบริหารสถานศึกษาเพื่อวัดผลการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น 2.2 ควรมีการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อความสำเร็จในการนำเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้บริหารสถานศึกษา 2.3 ควรมีการศึกษารูปแบบระบบเทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลที่เหมาะสมกับการบริหารงานของโรงเรียน 2.4 มีการเปรียบเทียบสภาพปัญหาและความต้องการการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศในยุคดิจิทัลในการบริหารสถานศึกษาระหว่างโรงเรียนในเมืองและชนบท เพื่อหาแนวทางการพัฒนาที่เหมาะสมกับแต่ละบริบท

เอกสารอ้างอิง

- ทิพย์วรรณ โปสุวีน. (2555). รูปแบบการบริหารงานเทคโนโลยีสารสนเทศทางงบประมาณของโรงเรียนในภาคตะวันออกเฉียงใต้ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- เล็กนอก ภคพร. (2563). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล สำหรับผู้บริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาขอนแก่น เขต 4. วารสารบัณฑิตศึกษามหาจุฬาลงกรณ์, 7(2), 150-166.
- ศรัณย์ภัทร์ ไตรสุวรรณ. (2558). การใช้เทคโนโลยีสารสนเทศสำหรับการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาจังหวัดนครศรีธรรมราช สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 12 ในวิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา, มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช.
- สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. (2563). แผนปฏิบัติการดิจิทัลเพื่อการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2563-2565. สำนักงานปลัดกระทรวงศึกษาธิการ. เรียกใช้เมื่อ 15 ตุลาคม 2567 จาก <https://bps.moe.go.th>.
- สีหาวิวัฒน์ อนุชา. (2553). การศึกษาการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อการบริหารสถานศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาชัยภูมิ เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยราชภัฏชัยภูมิ.
- สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2562). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- เอกชัย กี'สุขพันธ์. (2559). การบริหารสถานศึกษาในยุคดิจิทัล (School Management in Digital Era). เรียกใช้เมื่อ 30 สิงหาคม 2566. เข้าถึงจาก <https://www.trueplookpanya.com>.